

III

(Pripravljalni akti)

EVROPSKI EKONOMSKO-SOCIALNI ODBOR

486. PLENARNO ZASEDANJE 16. IN 17. JANUARJA 2013

Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Akt za enotni trg II – Skupaj za novo rast

COM(2012) 573 final

(2013/C 76/05)

Poročevalec: **Martin SIECKER**Soporočevalca: **Benedicte FEDERSPIEL, Ivan VOLEŠ**

Evropska komisija je 19. decembra 2012 sklenila, da v skladu s členom 304 Pogodbe o delovanju Evropske unije Evropski ekonomsko-socialni odbor zaprosi za mnenje o naslednjem dokumentu:

Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Akt za enotni trg II – Skupaj za novo rast

COM(2012) 573 final.

Strokovna skupina za enotni trg, proizvodnjo in potrošnjo, odgovorna za pripravo dela Odbora na tem področju, je mnenje sprejela 8. januarja 2013.

Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje sprejel na 486. plenarnem zasedanju 16. in 17. januarja 2013 (seja z dne 16. januarja) s 162 glasovi za, 24 glasovi proti in 18 vzdržanimi glasovi.

1. Sklepne ugotovitve in priporočila

1.1 Odbor ponovno opozarja ⁽¹⁾, da je enotni trg v središču evropskega povezovanja in da lahko zainteresiranim stranem v Evropi omogoči neposredne koristi, evropskim gospodarstvom pa trajnostno rast. Dobro delujoč enotni trg, usmerjen v prihodnost, v sedanji gospodarski krizi ni zgolj zaželen, temveč je tudi bistvenega pomena za politično in gospodarsko prihodnost Evropske unije.

1.2 Zaradi trenutne gospodarske krize, med drugim pa tudi zaradi učinka deregulacije finančnih trgov na proračune držav članic, realno gospodarstvo, stopnjo revščine in zaposlovanje v EU ⁽²⁾, se zdi optimistični ton Komisije v sporočilu o izvajanju

enotnega trga neustrezen. EESO meni, da se je Komisija premalo posvetila nehotenim negativnim stranskim učinkom enotnega trga. Preveč nedvoumne in odkrite, vendar prezgodnje trditve, da bodo ukrepi uspešni, lahko državljane EU samo razočarajo. S tem bi enotni trg samo še bolj ogrozili, namesto da bi ga ponovno spodbudili. Komisija bi morala biti bolj realna in v sporočilu uporabiti bolj uravnotežen ton.

1.3 Boljše delovanje enotnega trga z novimi in dosedanjimi smernicami je zaradi velikanskega porasta števila brezposelnih (28 milijonov), zlasti med mladimi v EU, močno ogroženo. Več sto tisoč MSP je bankrotiralo in 120 milijonov državljanov, tj. približno 25 % prebivalstva EU, ogrožata revščina in socialna izključenost. Povpraševanje in potrošnja v EU sta se zato močno zmanjšala. EU in države članice morajo poleg sprejetja ključnih ukrepov okrepiti tudi prizadevanja za izhod iz finančne, gospodarske in proračunske krize ter za sprostitve celotnega potenciala enotnega trga.

⁽¹⁾ UL C 24, 28.1.2012, str. 99.

⁽²⁾ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_PUBLIC/3-03122012-AP/EN/3-03122012-AP-EN.PDF

1.4 EESO poziva Parlament, Komisijo in Svet, naj hitro ukrepajo, ne da bi to vplivalo na kakovost, ter s tem zagotovijo, da bodo ti zakonodajni predlogi sprejeti pred zaključkom mandatov Parlamenta in Komisije spomladi leta 2014. Odbor se močno zavzema za hiter začetek izvajanja ukrepov iz sporočila o upravljanju enotnega trga, da bi na splošno izboljšali izvajanje pravil EU.

2. Za visokokonkurenčno socialno tržno gospodarstvo – splošne ugotovitve

2.1 Komisija je drugo fazo Akta za enotni trg opredelila z 12 novimi ključnimi ukrepi za izboljšanje delovanja enotnega trga. EESO je zadovoljen, da se je z njim posvetovala pred objavo sporočila ter da je v Aktu za enotni trg II upoštevala nekaj njegovih priporočil. Vendar pa obžaluje, da tokrat ni bilo organizirano javno posvetovanje in da v neformalno posvetovanje niso bile ustrezno vključene vse zainteresirane strani.

2.2 Kljub temu, da enotni trg že od vzpostavitve pozitivno prispeva h gospodarski rasti in ustvarjanju novih delovnih mest, ni uresničil vsega svojega potenciala za vse zainteresirane strani, pa naj bodo to podjetja, delavci, potrošniki, državljani ali drugi. Komisija navaja, da je omogočil nastanek dodatnih 2,77 milijona delovnih mest, nobenega podatka pa ni o tem, kako negotove so nekatere od teh zaposlitev⁽³⁾. Od spomladi leta 2008, ko so bile posledice gospodarske krize vidne že po vsej Evropi, je bilo ukinjenih približno 10 milijonov mest, in videti je, da tej recesiji⁽⁴⁾ še ni konca.

2.3 Čeprav Komisija navaja, kakšna načela so jo vodila k tem odločitvam (agenda za boljše predpise, stroški ne-Evropske itd.), v nekaterih institucijah EU ni vedno jasno, zakaj je treba v zvezi z nekaterimi od njih tako nujno ukrepati. Glede mobilnosti delavcev na primer napoveduje pobudo glede portala EURES, medtem ko so drugi bistveni ukrepi na tem področju še vedno v obravnavi v Svetu.

2.4 EESO meni, da se je Komisija premalo posvetila nehotenim negativnim stranskim učinkom enotnega trga. Predpisi EU o finančnih trgih so bili premalo strogi, da bi odpravili pomanjkljiv nadzor in preprečili vrsto podjetništva, katerega cilj so kratkoročni interesi privilegirane skupine delničarjev. Več

pozornosti je treba nameniti izboljšanju upravljanja družb. Najpomembnejša prednostna naloga bi moralo biti izboljšanje preglednosti in prevzemanja odgovornosti, saj bi s tem zagotovili, da bo enotni trg prispeval k razvoju pravnega okolja, v katerem se upoštevajo zakoniti interesi vseh zainteresiranih strani.

2.5 Pozornost zbuja predvsem odločna trditve Komisije, da bo teh 12 novih pobud prispevalo k rasti, več delovnim mestom in večjemu zaupanju v enotni trg. EESO meni, da je iz poteka uvajanja enotnega trga razvidno, da so imeli nekateri ukrepi iz preteklosti velik učinek na kratki rok. Preveč nedvoumne in odkrite, vendar prezgodnje trditve, da bodo ukrepi uspešni, lahko samo razočarajo državljane EU, zlasti če v ocenah učinka za to ni zanesljivih dokazov. S tem bi enotni trg samo še bolj ogrozili, namesto da bi ga ponovno spodbudili⁽⁵⁾. Komisija bi morala biti bolj realna in v sporočilu uporabiti bolj uravnotežen ton.

2.6 V aktih o enotnem trgu I in II žal ni izpostavljeno, kako pomembno je zagotoviti zaupanje pri uveljavljanju pravic. EESO še vedno nestravno pričakuje, kdaj bodo imeli evropski potrošniki končno na voljo učinkovito kolektivno pravno sredstvo. Liberalizacija trgov in povečanje konkurence sta ključna cilja politike za enotni trg in imata pomembno vlogo pri zagotavljanju proste izbire za potrošnike. Vendar pa ti potrebujejo tudi trden okvir pravic do varstva v zvezi z nakupom blaga in storitev ter učinkovitim uveljavljanjem teh pravic. V številnih študijah je bilo ugotovljeno, da je izvajanje različnih instrumentov EU počasno in da je uveljavljanje pravic še vedno dokaj neuspešno, zlasti med posameznimi državami, zato bi morala Evropska komisija nujno predlagati zavezujoče ukrepe v zvezi z novimi instrumenti za uveljavljanje.

2.7 Obžalovanja vredno je, da med ukrepe za potrošnike sodi zgolj ena od 12 pobud, kljub temu, da jih več pomembno vpliva na vsakodnevno življenje evropskih potrošnikov⁽⁶⁾. Upamo, da to ni splošno stališče Komisije o potrošniški politiki. Pomembno je, da ukrepi niso preozki in da potrošniki niso obravnavani zgolj kot dodatek k poslovni politiki, ampak da veljajo za neodvisne akterje, saj bo le tako mogoče ustvariti

⁽³⁾ FLASH-IT, *Policy Research Alert 5 – Employment*, oktober 2012.

⁽⁴⁾ Eurostat *News release*, 31. oktober 2012.

⁽⁵⁾ Monti 2010: „To bi ogrozilo podlago za gospodarsko integracijo, rast in zaposlovanje po vsej EU, v času, ko je povezana EU zaradi pojava novih svetovnih sil in nastanka resnih okoljskih izzivov nujna bolj kot kdaj koli prej, v korist evropskih državljanov in za dejansko mednarodno upravljanje.“

⁽⁶⁾ Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. junija 2012 o „Aktu za enotni trg: naslednji koraki za gospodarsko rast“.

enotni trg, ki bo koristil vsem (prim. poročili Montija in Grecha). EESO se strinja s Komisijo, da ima enotni trg navkljub 50 predlogom in prvim 12 pobudam še vedno neizkoriščen potencial. Vendar pa bi Komisija lahko s stališča potrošnikov večjo pozornost namenila in jo morala nameniti pobudam, ki bodo koristile potrošnikom, kot je EESO že poudaril v enem od svojih mnenj (7).

2.8 EESO je poleg tega začuden zaradi pomanjkanja ozaveženosti o pomenu socialnega dialoga v tem sporočilu. Zaupanja ni mogoče ponovno vzpostaviti, če je sodelovanje socialnih partnerjev pri politikah EU omejeno zgolj na področje politike GD za zaposlovanje. S socialnimi partnerji bi se morali posvetovati tudi o več dejavnostih, ki so v pristojnosti GD za notranji trg in storitve.

2.9 EESO je že v prejšnjih mnenjih poudaril, da bi bilo treba kakršen koli predlog o čezmejnih poslih za potrošnike uresničiti postopoma, začenši s čezmejnimi pogodbami o prodaji blaga (B2B), ki so zasnovane kot pilotni posli. Dokler ne bo sprejet kakšen predlog v zvezi s posli med podjetji in potrošniki, dodatne neobvezne pobude glede čezmejnih pogodb o prodaji blaga niso zaželeno.

3. Prvih 12 pobud in manjkajoči elementi – trenutno stanje

3.1 Komisija je predstavila že 11 od 12 zakonodajnih predlogov o ključnih ukrepih in EESO je v zvezi s temi predlogi sprejel mnenja (8). Odbor poziva Parlament, Komisijo in Svet, naj hitro ukrepajo, ne da bi to vplivalo na kakovost, ter s tem zagotovijo, da bodo ti zakonodajni predlogi sprejeti pred zaključkom mandatov Parlamenta in Komisije spomladi leta 2014. Države članice bi morale sprejeto zakonodajo izvajati pravilno ter jo uveljaviti, s čimer bi vsem zagotovili enake konkurenčne pogoje, ovire, ki so nastale iz neupravičenih in diskriminatornih razlogov, pa je treba odpraviti, da bi omogočili pravilno delovanje enotnega trga.

3.2 Umik uredbe Monti II ne bo rešil težav, ki so se pojavile zaradi sodb Sodišča Evropske unije v zvezi z napotitvijo delavcev. Za trenutno stanje je treba najti rešitev, saj delavcem preprečuje, da bi lahko v celoti uveljavljali svoje pravice. Komisija bi morala poskrbeti, da gospodarske svoboščine ne bodo mogle omejevati temeljnih socialnih pravic. Preučiti bi morala predlog za protokol o socialnem napredku, s katerim naj bi dopolnili evropske Pogodbe. Tak protokol bi moral pojasniti odnos med temeljnimi socialnimi pravicami in gospodarskimi svoboščinami ter potrditi, da enotni trg ni cilj sam po sebi, ampak je bil vzpostavljen zato, da bi lahko vsi državljani EU dosegli socialni napredek (z izvajanjem člena 3(3) Prečiščene različice Pogodbe o Evropski uniji). V njem mora biti poleg tega pojasnjeno, da gospodarske svoboščine in pravila o konkurenci ne morejo biti pomembnejši od temeljnih socialnih pravic

in socialnega napredka ter da jih nikakor ni mogoče razlagati tako, da podjetjem dajejo pravico, da obidejo ali se izogibajo nacionalnim zakonom ter poklicnim in socialnim praksam ali jih uporabljajo za neulojalno konkurenco pri plačah in delovnih pogojih.

3.3 EESO je ugotovil, da v Aktu za enotni trg I manjkajo številni ukrepi, za katere meni, da bi ravno tako prispevali k povečanju zaupanja državljanov. Ti še vedno manjkajoči ukrepi se med drugim nanašajo na revizijo direktive o avtorskih pravicah, dajatve za avtorske pravice, nevtralnost interneta, protokol o socialnem napredku, mikropodjetja in družinska podjetja, ukrepe v podporo ustanavljanju novih podjetij in širitvi obstoječih, prezadolženost in medbančne prenose, z njimi pa naj bi utrdili delovanje enotnega območja plačil v eurih (SEPA).

4. 12 novih pobud

4.1 Prevoz

EESO pozdravlja ukrepe za izboljšanje medsebojnega povezovanja enotnega trga na področju železniškega, pomorskega in zračnega prevoza, vendar meni, da bi bilo treba sprejeti celosten pristop. V predlogu Komisije namreč ni ukrepov v zvezi z železniškim tovornim prevozom, cestnim prevozom (tj. segmentom, v katerem se prepelje največ blaga in potnikov) in večmodalnim prevozom, s čimer bi sicer lahko kar najbolj izboljšali učinkovitost prevoza.

4.1.1 Železnica

Način, kako je opredeljena in utemeljena privatizacija železniškega prevoza, ne odraža dejstva, da je treba v pomembnih evropskih regijah za ohranitev javnega prevoza upoštevati tudi druge, ne zgolj gospodarske razloge. Če bi vpeljali zgolj merilo dobičkonosnosti, bi lahko ogrozili javno funkcijo železniških prevoznih sistemov. Za oceno uspeha ali neuspeha privatizacije ne zadostuje le podatek o prihrankih. Pri razpravljanju o tem morata biti v ospredju kakovost in varnost za osebe in širša javnost.

4.1.2 Voda

Dejanski enotni trg pomorskega prometa je mogoče uresničiti zgolj z zagotavljanjem enakih konkurenčnih pogojev kot za druge načine prevoza. To pomeni, da se je v zvezi z notranjim pomorskim prometom v EU treba odločno zavzeti za poenostavitev upravnih – tj. carinskih – postopkov. Da bi zmanjšali birokracijo in odgovornost preložili na prevoznike, je treba blago Skupnosti obravnavati drugače od blaga iz tretjih držav (zlasti z uporabo blagovnega manifesta v elektronski obliki). Ključnega pomena je, da blaga, ki je bilo pregledano ob vstopu v EU, ni treba znova pregledati v drugem namembnem pristanišču znotraj EU.

(7) UL C 299, 4.10.2012, str. 165.

(8) UL C 24, 28.1.2012, str. 99.

To bi po eni strani pripomoglo tudi k vpeljavi pomorskega prevoza brez meja v EU, po drugi pa k vzpostavitvi nujno potrebnih pomorskih avtocest, tj. najpomembnejših plovnihi poti med pristanišči v EU v kombinaciji z drugimi načini prevoza. EESO trenutno pripravlja mnenje o t. i. modri rasti, v začetku leta 2013 pa bo predstavil konkretne predloge.

4.1.3 Zrak

EESO se zaveda pomena ukrepov proti sedanjemu drobljenju evropskega zračnega prostora, vendar izraža obžalovanje, da Komisija še ni predstavila revizije uredbe o pravicah letalskih potnikov, ki se nanaša na nadomestila in pomoč potnikom v primeru zavrnitve vkrcanja, odpovedi letov ali daljših zamud. To zakonodajo EU je treba pojasniti in posodobiti, kar zadeva njeno področje uporabe in razlago nekaterih splošnih določb. EESO poleg tega poziva Evropsko komisijo, naj pripravi zakonodajni predlog, v skladu s katerim bodo morale letalske družbe v primeru nesolventnosti prevoznika zagotoviti zaščito vseh potnikov. Ukrepa naj tudi proti vedno bolj razširjeni uporabi nepoštenih pogodbenih pogojev, nepreglednosti pri cenah vozovnic ter težavah, s katerimi se potniki soočajo pri pridobivanju odškodnine. Letalski prevozniki bi namreč morali uporabljati sisteme alternativnega reševanja sporov in upoštevati sklepe nacionalnih organov, pristojnih za zračni promet.

4.2 Energija

V številnih državah članicah zaenkrat še ni mogoče izbirati med različnimi dobavitelji električne energije, saj ni ustrezne konkurence. V Evropi še vedno nismo poskrbeli za dostopnost storitev, ustrezno reševanje pritožb, primerljivost ponudb in cen, enostavno menjavo dobaviteljev ter preglednost cen in pogodbenih pogojev. EESO poziva Komisijo in Svet, naj skrbno nadzorujeta nacionalne maloprodajne trge za energijo, po potrebi pa tudi hitro ukrepata in s tem zagotovita, da se bo tretji energetske sveženj izvajal učinkovito in v korist državljanov. Države članice morajo prenesti ustrezne določbe iz tretjega sveženja v svojo nacionalno zakonodajo na tak način, da bodo s tem pomagale ranljivim prebivalcem in preprečile energetske revščino. Za uspešno uvedbo pametnega merjenja je nujna vključitev potrošnikov, kar lahko zagotovi večjo energetske učinkovitost. Še vedno pa je precej nerešenih vprašanj, na primer o tem, ali so potencialne koristi večje kot stroški za potrošnike, oziroma vprašanja o varstvu podatkov. Rešiti bi jih bilo treba čim prej, in sicer v interesu vseh porabnikov energije.

4.3 Mobilnost državljanov

Komisija močno podpira mobilnost. Vendar pa ta sama po sebi ni cilj. Zapustiti domačo grudo ni tako enostavno, in primerjave

z ZDA niso vedno ustrezne. Delavci in samozaposleni, ki se kljub temu zaposlijo v drugih državah, imajo pogosto težave z nepriznavanjem kvalifikacij, dolgim delovnim časom, slabimi delovnimi pogoji, soočajo se z diskriminacijo, neenako obravnavo in jezikovnimi ovirami. Dejavná evropska politika za trg dela bi morala vključevati tudi izboljšanje delovnih pogojev in spodbujanje enake obravnave. EESO zlasti obžaluje, da po več kot 20 letih ni nobenega napredka v zvezi s pomembnim vprašanjem (priznavanja) poklicnih kvalifikacij⁽⁹⁾. V Evropi bi bilo treba spodbujati mobilnost pripravnikov, vajencev in mladih podjetnikov.

4.4 Dostop do finančnih sredstev

Predlagani ukrepi za lažji dostop do sredstev za dolgoročne naložbe so korak naprej. To pa ne bo rešilo težav MSP, ki jim primanjkuje kapitala za poslovanje. Mala in srednja podjetja so hrbtenica gospodarstva EU, zato zanje ne bi smeli veljati diskriminatorni pogoji za dostop do finančnih sredstev, kar je sicer posledica strogih pravil o bančnih rezervah⁽¹⁰⁾. Odbor opozarja na svoja prejšnja mnenja v zvezi z dostopom MSP do financiranja⁽¹¹⁾. V tej zvezi priporočamo oblikovanje obnovljivih instrumentov, ki bi MSP omogočile enostaven dostop do financiranja brez pretiranih zavarovanj⁽¹²⁾. Jamstva za ta posojila bi zagotovili iz nacionalnih ali evropskih virov. Države članice bi morale razmisliti tudi o drugih možnostih, kot so nekajletne davčne olajšave za zasebne in družinske vlagatelje v mala in srednja podjetja v zagonu in v njihovo širitev ter druge spodbude. S temi ukrepi bi morali dopolniti predlog o prostem pretoku evropskega tveganega kapitala čez mejo, ki je namenjen inovativnim podjetjem, kot je predlagano v Aktu za enotni trg I. Vendar pa to ni rešitev za vprašanje pomanjkanja sredstev za druga MSP.

4.5 Poslovno okolje

Predlog o posodobitvi uredbe o insolventnosti je korak v pravo smer za izboljšanje poslovnega okolja, zlasti v primerih, ko naj bi s tem podjetniki dobili še eno priložnost. Toda še vedno je preveč birokratskih zahtev, ki jih MSP, zlasti pa mikropodjetja, ne morejo izpolniti. Komisijo pozivamo, naj si še naprej prizadeva za zmanjšanje upravnega bremena ter opredeli kvantitativne in kvalitativne cilje. S tem povezano oceno učinka bi bilo

⁽⁹⁾ UL C 191, 29.6.2012, str. 103.

⁽¹⁰⁾ Glej direktivo o kapitalskih zahtevah (CRD IV).

⁽¹¹⁾ UL C 351, 15.11.2012, str. 45.

⁽¹²⁾ Kartica Seczenyi na Madžarskem – glej http://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0CC8QFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.iapmei.pt%2Fconferencia%2F1_Laslo_Krisan.ppt&ei=DM29UKvHJNGRhQehsoGwDA&usq=AFQjCNHWIFTA7fbjHyT1ShycR1qL7tKRQ

treba stalno izboljševati. Dosedanje ocenjevanje upravnih bremen je bilo preveč usmerjeno v zakonodajo samo; to je eden od razlogov, zakaj je bilo preveč „tehnokratsko“. Države članice lahko pri oblikovanju predpisov vodi želja, da bi ohranile kakovost storitev, torej je to v interesu splošne blaginje in zato koristno ⁽¹³⁾.

4.6 Storitve

EESO pozitivno ocenjuje dejstvo, da Akt o enotnem trgu II vključuje revizijo direktive o plačilnih storitvah, ter poudarja, da bi moral biti njen najpomembnejši cilj razvoj konkurenčnega in dobro delujočega evropskega trga plačil v korist vseh potrošnikov in podjetij. Še zlasti je pomembna dostopnost plačilnih storitev za potrošnike, zagotoviti pa je treba tudi, da so te storitve varne, učinkovite in poceni. Z revizijo bi bilo treba prepovedati nalaganje dodatnih stroškov potrošnikom pri uporabi plačilnih sredstev v EU. Uporabniki neposredne bremenitve bi morali imeti brezpogojne pravice do nadomestila za odobrene in neodobrene transakcije. Potrošnike bi bilo treba dobro zaščititi, ne glede na način plačila, ki ga uporabljajo, pri tem pa upoštevati stroga pravila o varstvu potrošnikov, ki so že v veljavi v nekaterih državah članicah. V tej zvezi je treba upoštevati številne koristi za vse zadevne zainteresirane strani, pa tudi potrebo po sprejemljivih stroških za MSP, ki ponujajo te plačilne metode svojim strankam. EESO je zadovoljen, da name-rava Komisija v zvezi s kartičnimi plačili pripraviti zakonodajni predlog o večstranskih pristojbinah za izmenjave.

4.7 Enotni digitalni trg

EESO pozdravlja namen Evropske komisije, da s sprejetjem skupnih pravil zniža stroške in poveča učinkovitost pri uporabi visokohitrostne komunikacijske infrastrukture. Podpira predlog o izboljšanju visokohitrostne, širokopasovne internetne povezave kot tehničnem pogoju za širitev e-poslovanja. Treba je sprejeti usklajen model za metodologije obračunavanja stroškov, ki jih uporabljajo nacionalni regulativni organi v EU, in s tem zagotoviti, da so ti stroški poštene in obračunani na podlagi enakih standardov. Pravilno regulirani trgi telekomunikacij morajo potrošnikom zagotoviti možnost izbire. Če novi operaterji ne bodo mogli dejansko po poštenih pogojih dostopati do dostopovnih omrežij nove generacije, bodo možnosti potrošnikov za izbiro kakovostnih maloprodajnih storitev ovirane ali omejene. Vsi konkurenti bi morali imeti dostop do infrastrukture pod enakimi pogoji, dostop do omrežij pa bi bilo treba po razumnih cenah (tj. na podlagi stroškov) zagotoviti tudi novim in starim ponudnikom.

4.8 Elektronsko izdajanje računov pri javnih naročilih

Podjetja že dolgo pozivajo k širši uporabi elektronskega izdajanja računov, med drugim tudi pri čezmejnih dejavnostih. Zato močno podpiramo predlog, da se ga uvede kot splošno pravilo

za pogodbe o javnih naročilih. Vendar pa bi bilo treba elektronsko obliko uvesti tudi za prijave ponudb, saj je neuporaba takega načina eden izmed razlogov, da pri javnih naročilih v državah članicah sodeluje tako malo MSP iz drugih držav članic (glej tudi delovni program Komisije za leto 2013).

4.9 Potrošniki

4.9.1 Na trgu EU je še vedno mogoče najti nevarne potrošniške proizvode, vključno s proizvodi z oznako CE; ti predstavljajo tveganje za zdravje in varnost, ki ga je mogoče preprečiti. EESO je zato zadovoljen, da bo Evropska komisija predlagala zakonodajni „sveženj o varnosti proizvodov“, ki vsebuje instrument enotnega trga za nadzor vseh neprehrambenih proizvodov, predlog o novi direktivi o splošni varnosti proizvodov in večletni okvirni načrt za nadzor trga. Z revizijo bi morali bolj jasno opredeliti, kako se različni zakonodajni akti EU v zvezi z varnostjo proizvodov medsebojno dopolnjujejo. Še zlasti je treba poostri in pojasniti obveznosti proizvajalcev. Zagotoviti je treba, da se v vsej EU predpisi izvajajo na isti način in da je nadzor trga povsod učinkovit.

4.9.2 Posebej je treba obravnavati otrokom všečne proizvode ter ohraniti prepoved proizvodov, ki spominjajo na hrano. EU mora v svoji politiki v zvezi z varnostjo in zdravjem napraviti velik korak naprej. Posvetiti bi se bilo treba vprašanju nepoštenne konkurence za podjetja iz EU, ki morajo upoštevati pravila EU. Z revizijo direktive o splošni varnosti bi morali dejansko preprečiti dajanje nevarnih proizvodov na trg, za kar bi bilo treba vzpostaviti evropski sistem za nadzor trga, vključno z učinkovitimi kontrolami na zunanji meji EU.

4.10 Socialna kohezija in socialno podjetništvo

4.10.1 Tu predstavljeni predlogi so v tej točki zbrani dokaj naključno. EESO se zaveda, kako pomembno je, da se v času krize osredotočimo na preprečevanje nadaljnega socialnega izključevanja in revščine. Na tem področju je bilo socialno podjetje izpostavljeno kot ključni dejavnik strategije za izhod iz krize. Žal pa ni namenskih ključnih ukrepov za razvoj in rast socialnega gospodarstva in socialnih podjetij. V predlaganem ključnem ukrepu št. 12 nista obravnavani vedno bolj razširjeni socialna izključenost in revščina v Evropi. Zato EESO predlaga jasn ključni ukrep, namenjen prav socialnim podjetjem, v skladu s svojimi proaktivnimi priporočili, s katerim bi se po njegovem mnenju bolje odzvali na potrebo po nadaljnji socialni koheziji ⁽¹⁴⁾.

⁽¹³⁾ Glej mnenje EESO, UL C 318, 29.10.2011, str. 109, člen 3(2).

⁽¹⁴⁾ EESO je na to področje opozoril tudi v svojem mnenju: UL C 299, 4.10.2012, str. 165.

4.10.2 EESO pozdravlja predlog o tem, da bi imeli vsi državljani EU dostop do osnovnega plačilnega računa, zagotovili, da so provizije za bančne račune pregledne in primerljive, ter poenostavili zamenjavo bančnega računa. Upa, da bo Komisija tokrat namesto priporočila iz julija lani, ki je bilo zaradi svoje neobvezujoče narave predmet številnih kritik, pripravila zavezujočo zakonodajo. EESO ugotavlja, da sta preglednost in primerljivost provizij za bančne račune za potrošnike izredno pomanjkljivi ali celo popolnoma neustrezni. Predlagana zakonodaja EU bi morala zagotoviti, da ima vsak potrošnik pravico dostopa do osnovnega plačilnega računa, ter odstraniti vse ovire za zamenjavo bančnih računov.

V Bruslju, 16. januarja 2013

Predsednik
Evropskega ekonomsko-socialnega odbora
Staffan NILSSON

PRILOGA

k Mnenju strokovne skupine za zaposlovanje, socialne zadeve in državljanstvo

Naslednji amandma, ki je bil med razpravo zavržen, je prejel vsaj četrtno glasov (člen 39(2) poslovnika):

a) Točka 3.2 (amandma 5)

Umik uredbe Monti II ne bo rešil težav, ki so se pojavile zaradi sodb Sodišča Evropske unije v zvezi z napotitvijo delavcev. Za trenutno stanje je treba najti rešitev, saj delavcem preprečuje, da bi lahko v celoti uveljavljali svoje pravice. Komisija bi morala poskrbeti, da gospodarske svoboščine ne bodo mogle omejevati temeljnih socialnih pravic. Preučiti bi morala predlog za protokol o socialnem napredku, s katerim naj bi dopolnili evropske Pogodbe. Tak protokol bi moral pojasniti odnos med temeljnimi socialnimi pravicami in gospodarskimi svoboščinami ter potrditi, da enotni trg ni cilj sam po sebi, ampak je bil vzpostavljen zato, da bi lahko vsi državljani EU dosegli socialni napredek (z izvajanjem člena 3(3) Prečiščene različice Pogodbe o Evropski uniji). V njem mora biti poleg tega pojasnjeno, da gospodarske svoboščine in pravila o konkurenci ne morejo biti pomembnejši od temeljnih socialnih pravic in socialnega napredka ter da jih nikakor ni mogoče razlagati tako, da podjetjem dajejo pravico, da obidejo ali se izogibajo nacionalnim zakonom ter poklicnim in socialnim praksam ali jih uporabljajo za nelojalno konkurenco pri plačah in delovnih pogojih. Komisija je predstavila dva zakonodajna predloga za izboljšanje in okrepitev prenosa, izvajanja in uresničevanja direktive o napotitvi delavcev v praksi. Namen prvega predloga o izvrševanju Direktive 96/71/ES, ki je še vedno v obravnavi, je povečati zaščito delavcev, ki so začasno napoteni na delo v tujino, tako, da se izboljšajo obveščanje, upravno sodelovanje in nadzor. Drugi predlog, ki zadeva uveljavljanje pravice do kolektivnih ukrepov v okviru svobode ustanavljanja in svobode opravljanja storitev (uredba Monti II), je bil umaknjen.

EESO meni, da mora načelo enakovrednosti temeljnih socialnih pravic in ekonomskih svoboščin zagotoviti predvsem primarna zakonodajala. Odbor opozarja, da je že v tretji uvodni izjavi preambule in konkretno v členu 151 PDEU opredeljen cilj „izboljšanje življenjskih razmer in delovnih pogojev, tako da se ob ohranjanju izboljšav omogoči njihova usklajitev“. Odločno poziva k vključitvi protokola o družbenem napredku v Pogodbo, da se uveljavi načelo enakovrednosti temeljnih socialnih pravic in gospodarskih svoboščin ter s tem razjasni, da ne smejo imeti niti gospodarske svoboščine niti pravila o konkurenci prednost pred temeljnimi socialnimi pravicami in da se jasno opredeli učinek ciljev Unije na področju družbenega napredka ⁽¹⁾.

Obrazložitev

Obrazložitev bo podana ustno.

Rezultat glasovanja

Za: 77

Proti: 114

Vzdržani: 11

⁽¹⁾ UL C 376, 22.12.2011, str. 74.